Αρχειακός Τόπος Θεόδωρου Κολοκοτρώνη

Αριθμός Τεκμηρίου 0716

Σχέδιο αναφοράς του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη προς τη Διοικητική Επιτροπή σχετικά με τη μετάβασή του στη Μάνη

27 Μαΐου 1826

Ταυτότητα Εγγράφου *(Περίληψη)*

Σχέδιο ἀναφορᾶς τοῦ Θεόδωρου Κολοκοτρώνη πρὸς τὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπή, μὲ τὴν ὁποία ἀναφέρεται ἀναλυτικὰ στὶς κινήσεις του. Στὶς 25 Μαΐου ξεκίνησε τὴ μετάβασή του στὸν Ἀλμυρὸ Μάνης, γιὰ νὰ συναντήσει τοῦ καπετάνιους τῆς περιοχῆς. Στὴ συνέχεια, ἀναφέρεται στὴ μετακίνηση τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων πρὸς τὰ μεσσηνιακὰ φρούρια. Περιγράφεται ἡ διαδρομή τους ἀπὸ τὸν κάμπο τῆς Καρύταινας στὴ Μεγάλη Ἀναστάσοβα καὶ στὸν Ἄκοβο, καὶ τὴ φθορὰ ποὺ τοὺς προκάλεσαν οἱ ἔνοπλοι Ἕλληνες τῶν χωριῶν. Ἀναφέρεται στὸ περιστατικὸ στὴ θέση Χορηγόσκαλα, ὅπου 20 γυναῖκες, ἄλλες μὲ παιδιὰ καὶ ἄλλες παρθένες, «ἔπεσαν ἀπὸ τοὺς κρημνοὺς» γιὰ νὰ γλιτώσουν τὴν αἰχμαλωσία καὶ τὴν ἀτίμωση. Ὁ ἀναφερόμενος «Κατζαριώτης Κουρούσης» ποὺ «ἐφόνευσε τέσσερας» Αἰγύπτιους, πρέπει νὰ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ μέλη τῆς οἰκογένειας Κουρούση ἀπὸ τὸ χωριὸ Κατσαροῦ (σημ. ἐπαρχίας Μεσσήνης), ποὺ ἔλαβαν μέρος στὸν Ἀγώνα (βλ. Μίμ. Φερέτος, Μεσσήνιοικαὶ Μανιάτες ἀγωνιστές, τ. 2, σ. 253). Οἱ ἐχθρικὲς δυνάμεις ἀπὸ ἐκεῖ, μέσω Καλαμάτας – Νησίου (Μεσσήνης) εἰσῆλθαν στὰ μεσσηνιακὰ φρούρια. Τὰ παραπάνω γεγονότα βρῆκαν γρήγορα τὴ θέση τους στὸν Τύπο (βλ. ΓΕΕ, φ. 63, 5.6.1826), μὲ ἀρκετὲς ὁμοιότητες μὲ τὴν παρούσα, πιθανὸν γιατὶ ὁ ἐφημεριδογράφος βασίστηκε στὴν ἐπίσημη ἀναφορὰ ποὺ ἀπέστειλε ὁ Θεόδ. Κολοκοτρώνης στὴ Διοίκηση. Στὴ συνέχεια, ἀναφέρεται στὶς ἐνέργειές του στὸν Ἀλμυρό: συναντήθηκε μὲ τὸν Μούρτζινο, τὸν στρατηγὸ Νικήτα Σταματελόπουλο, τὸν Κουμουνδουράκη καὶ τοὺς Καπετανάκηδες, ἀλλὰ δὲν συναντήθηκε μὲ τοὺς Μαυρομιχάληδες, οἱ ὁποῖοι ἐμποδίστηκαν στὸ Λιμένι λόγω ἀντίθετων ἀνέμων. Ἔλαβε τὴν ὑπόσχεση ἀπὸ τοὺς Μανιάτες ὅτι θὰ ἐκστρατεύσουν καὶ θὰ ἐνισχύσουν τὸ πελοποννησιακὸ στρατόπεδο. Στὴ συνέχεια, ἀναφέρεται στὴν ἐπιστροφή του ἀπὸ τὴ Μάνη καὶ στὶς ἐνέργειες ἄλλων ὁπλαρχηγῶν καὶ ἐνημερώνει γιὰ τὴν προσπάθειά του νὰ βρεῖ φορτηγὰ ζῶα γιὰ νὰ μεταφέρονται προμήθειες στὸ στρατόπεδο (ζήτημα ποὺ εἶχε ἀπασχολήσει τὴν ἀλληλογραφία τοῦ Ἀρχηγοῦ μὲ τὴ Διοίκηση καὶ στὰ προηγούμενα, βλ. τὰ σχετ. [711], [714]). Στὸ ἴδιο δίφυλλο βρίσκεται καὶ ἄλλο σχέδιο ἐγγράφου (βλ. ἔγγρ. [719]). Τὸ ὁριστικὸ κείμενο τῆς παρούσας ἀναφορᾶς, τὸ ὁποῖο στάλθηκε στὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὰ Δερβένια, τὴν 1η Ἰουνίου 1826, δημοσιεύεται στὸ Κων. Κοτσώνης, Ὁ Ἰμπραὴμ στὴν Πελοπόννησο, σ. 382-384• βλ. καὶ τὰ σχόλια στὸ Στ. Καπετανάκης, Οἱ Μανιάτες στὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821, σ. 654.

Προηγούμενες Εκδόσεις: Ὑπομνήματα, σ. 330-333.

Πρὸς τὴν Σ(εβαστὴν) Δ(ιοικητικὴν) Ἐπιτροπήν

Περὶ τὴν δην ὥραν τῆς νυκτὸς τῶν 25 ἤδη λήγοντος ἀναφερόμενος εἰδοποίουν τὴν Διοίκησιν τὴν ἀπόφασίν μου καὶ τὸ κίνημά μου διὰ [[τόν]] Ἀλμυρὸ διὰ νὰ ἀνταμώσω ἐκεῖ τοὺς Σπαρτιάτας καπετανέους. Ἀλλ'ἐπειδὴ εἰς αὐτήν μου τὴν ἀναφορὰν ἔλεγον ὅτι ἀκολούθως θέλει εἰδοποιήσω τὴν Διοίκησιν τὸν τρόπον καθ' ὃν ἔγινε ἡ κατάβασις τῶν ἐχθρῶν εἰς τὰ μεσσηνιακὰ φρούρια, σπεύδω νὰ ἐκπληρώσω ἤδη μὲ τὴν ἐπιστροφήν μου διὰ τῆς παρούσης μου.

Οἱ ἐχθροὶ περὶ τὴν 21ην λήγοντος ἀσυκώθησαν ἀπὸ τὸν κάμπον Καρύτενας καὶ ἐξακολουθοῦντες τὴν ὁδόν, ἥτις ἔδειχνε τὴν πορείαν τῶν καταφευγόντων πρὸς τὰ πισινὰ χωριὰ Καρυτινῶν καὶ ἄλλων, ἐπροχώρησαν ἕως εἰς τὴν Μεγ. Ἀναστάσοβαν, καθ' ὁδὸν εἰς τὸν Ἄκοβον. Τυχόντες δέκα Ἀκοβῖται ἔκλεισαν εἰς ἓν μέρος εἰκοσιὲξ ἐχθρούς, ἐξ αὐτῶν, τοὺς μὲν ὀκτὼ ἐφόνευσαν, τοὺς δὲ 18 ἐζώγρησαν, ἐν οἷς καὶ ἕνα ἐπίσημον, [[τρεῖς]] ὀφφικιάλους, τοὺς ὁποίους κυνηγούμενοι ἀπὸ ἄλλους ἐχθροὺς ἐφόνευσαν καὶ αὐτούς. Οἱ ἐχθροὶ αἰχμαλωτίσαντες ὀλίγας τινας ἀδυνάτους ψυχὰς κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη διευθύνοντο τὰς πρὸς τὰ μεσσηνιακὰ φρούρια ὁδούς, οἱ ἐν ὄρεσι εὑρισκόμενοι μὲ τὰς φαμηλίας των [[εὑρισκόμενοι]] Ἕλληνες ἔπεσαν κατὰ πόδας των, καὶ ποῦ μὲν τρεῖς, ποῦ δὲ δύω, ποῦ τέσσαρες καὶ ποῦ δέκα ἐφόνευον, ὥστε ἕνας Κατζαριώτης ὀνομαζόμενος Κουρούσης ἐφόνευσε τέσσαρας. Καὶ εἴκοσι περίπου γυναῖκες μὲ τὰ παιδιὰ των καὶ παρθένοι

θεωροῦσαι εἰς ἓν μέρος ὀνομαζόμενον Χορηγόσκαλαν ὅτι ἦσαν εἰς κίνδυνον νὰ ζωγρηθῶσιν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, αἱ μὲν προτιμήσασαι τὸν ἔντιμον θάνατον ἀπὸ τὴν ἄτιμον δουλείαν ἔπεσαν ἀπὸ τοὺς κρημνούς, ἄλλαι δὲ κυλίουσαι πέτρας, ἐφόνευσαν ἐκ τῶν ἐχθρῶν, καὶ οὕτω διέφυγον ἐπαξίως τῆς ἑλληνικῆς γενναιοφροσύνης τὴν αἰχμαλωσίαν των [[τῶν ἐχθρῶν]], καὶ ἐξέπληξαν τοὺς θεωροῦντας [[αὐτὰς]] τὴν ἀπόφασίν των Ἕλληνας καὶ ἐχθρούς, οἱ ὁποῖοι ὕστερον διὰ τῆς Καλαμάτας καὶ Νησίου ὑπῆγαν εἰς τὰ μεσσηνιακὰ φρούρια, ὅπου καὶ διατρίβουν. Ὅλα δὲ ταῦτα μαρτυροῦσι τὰ πτώματα τῶν ἐχθρῶν, καὶ τὰ μοσχέτα καὶ παγιονέτες των, ὅπου ἐπῆραν οἱ Ἕλληνες, ὥστε ὅλη ἡ φθορὰ τῶν ἐχθρῶν εἶναι ἐπέκεινα τῶν πεντακοσίων. Εἰς ὅλην των τὴν ἐκστρατείαν ἀπὸ Πάτρας ἕως ἐκεῖ αἰχμαλώτισαν περίπου τῶν πεντακοσίων ψυχῶν γυναικῶν καὶ παιδίων, καθὼς ὁμολογοῦσιν ὅλαι αἱ διαφεύγουσαι ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς αἰχμάλωτοι γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι εἶναι περίπου τῶν 100 καὶ ὅλαι συμφώνως λέγουν ὅτι ὁ ἐχθρὸς κατ' αὐτὰς σκοπεῖ νὰ κάμῃ τὸ κίνημά του.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἐχθρῶν. Ἐγὼ δὲ τὴν Τετράδην πρὸς τὴν μεσημβρίαν ἔφθασα εἰς Ἀλμυρό. Ἀμέσως δὲν ἔλειψα νὰ προσκαλέσω τοὺς στρατηγοὺς Ἰω. Μαυρομιχάλην, Μούρτζινον καὶ λοιποὺς ὁπλαρχηγοὺς τῆς Σπάρτης, καὶ ὁ μὲν Μούρτζινος μὲ τὸν στρ(ατηγὸν) Νικίτα, ὅστις ἦτον πρὸς αὐτὸν πηγεμένος διὰ τὸν αὐτὸν ἐδικόν μου σκοπὸν [[καί]] μὲ τὸν Κουμουντουράκην καὶ μὲ ἄλλους Σπαρτιάτας καπετανέους ἦλθον τὴν Πέμπτην· ὁ δὲ Μαυρομιχάλης εὑρισκόμενος εἰς τὸ Λιμένι καὶ ἐμποδιζόμενος ἀπὸ ἐναντίους ἀνέμους δὲν εἶχε φθάσει ἕως χθές, ὅτι βιαζόμενος νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸ Γεν(ικὸν) Στρατόπεδον, πρὸς μὲν τοὺς παρευρεθέντας Μούρτζινον, Κουμουντουράκην, Καπετανάκιδες καὶ ἄλλους ὡμίλησα, ὅσα ἐνόμιζα [[ἀρκετά]] ἱκανὰ νὰ τοὺς προσκαλέσουν εἰς τὴν ἕνωσιν καὶ ἀπόφασιν νὰ ἐκκινήσουν, οἵτινες καὶ πεισθέντες μοῦ ἔδοσαν πλήρη ὑπόσχεσιν, ὅτι ἐντὸς ὀλίγων θέλει ἐκστρατεύσουν ἄφευκτα καὶ νὰ συγκροτήσουν πρὸς τὸ παρὸν σπαρτιατικὸν στρατόπεδον εἰς Ἀλμυρόν, καὶ τὸ ὁποῖον νὰ συναγροικῆται μὲ ἡμᾶς. Πρὸς δὲ τὸν στρ(ατηγὸν) Ἰω. Μαυρομιχάλην καὶ λοιποὺς μὴ παρευρεθέντας καπετανέους Σπαρτιάτας ἔγραψα ὅσα ἐγνώριζα ἱκανὰ νὰ τοὺς πείσουν εἰς τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν, τὸ ὁποῖον ἐλπίζω νὰ ἐξακολουθήσωσιν ὅλοι συμφώνως. Καὶ οὕτω χθὲς ἀνεχώρησα ἐκεῖθεν μετὰ τοῦ στρ(ατηγοῦ) Νικηταρᾶ, Π. Γιατράκου, ἐλθόντες τὴν ὥραν τοῦ ἀναχωρισμοῦ μου, [[Νικηταρά]] Γεροπέτροβα καὶ Κριντζάλη. Καὶ ἡμεῖς ἐφθάσαμεν ἐνταῦθα σήμερον, ὁ δὲ στρ(ατηγὸς) Γιατράκος ὑπῆγεν ἀπὸ τὰ πισινὰ χωρία καὶ παρέλαβεν τοὺς ἐκεῖ συναγμένους Μιστριώτας, καὶ ἦλθεν ὁμοῦ ἐδῶ, ὁμοίως ὑπῆγαν καὶ οἱ ἄλλοι εἰς τὰς ἐπαρχίας των καὶ σήμερον [[αὔριον]] ἔρχονται καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ Φαναρῖται [[ὅλη]] ἐδῶ διὰ νὰ συσκεφθῶμεν καὶ διορίσωμεν [[ἀποφασίσομεν]] τὰς θέσεις, ὅπου πρέπει ἕκαστος νὰ καταλάβῃ. Τὸ ἐδῶ εὑρισκόμενον στράτευμα κατὰ τὴν γενομένην παρὰ τοῦ στρ(ατηγοῦ) Κολιοπούλου χθεσινὴν [[σημερινὴν]] καταμέτρησιν συμποσοῦται ἐπέκεινα τῶν πέντε χιλιάδων. Ὁ στρ(ατηγὸς) Θεοχαρόπουλος καὶ ὁ κὺρ Δ. Δελιγιάννης δὲν ἔφθασαν εἰσετι ἐνταῦθα, ἐβιάσθησαν πάρα πολὺ παρὰ τοῦ στρ(ατηγοῦ) Κολιόπουλου καὶ Γενναίου καὶ ἐλπίζω νὰ φθάσωσιν αὔριον. Καὶ ἐγὼ ἅμα φθάσας, δὲν ἔλειψα νὰ βιάσω καὶ πάλιν καὶ αὐτοὺς καὶ τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας ὅλαι νὰ φθάσωσιν [[αὐτοῦ]]. Προσπαθῶ ἀκούραστως. Δὲν λείπω διόλου ἀφ' ὅτι γνωρίζω, ὅτι δύναται νὰ συντελέσῃ πρὸς ἐμψύχωσιν τῶν Ἑλλήνων, καὶ εὔχομαι νὰ μὴν ἀποβοῦν οἱ κόποι μου εἰς μάτην. Καὶ ἀφ' ὅσον θεωρῶ ὁ λαὸς εἶναι πρόθυμος, ἀλλὰ ἡ ἔλλειψις τῶν τροφῶν ἐλαττώνει τὴν προθυμίαν του. Ὅθεν διὰ νὰ εὐκολυνθῇ ἡ οἰκονομία τῶν τροφῶν εὔγαλα ἐκτελεστικὴν δύναμιν εἰς τὰς ἐπαρχίας Καρυταίνης καὶ Λεονταρίου νὰ συνάξουν διακόσια πεντήκοντα ζῶα, νὰ τὰ ἀποστείλουν αὐτόσε, νὰ φορτωθῶσιν τροφαὶ καὶ νὰ μετακομισθῶσιν ἐνταῦθα καὶ οὕτω ἀκολούθως νὰ μετακομίζωσιν καὶ τὰ μησθωθέντα ζῶα καὶ νὰ μὴ μᾶς προφασίζονται οἱ στρατιῶται τὴν ἔλλειψιν τῶν τροφῶν.

Προσπαθῶ περιπλέον διὰ νὰ ἐκκινήσω διὰ τ' αὐτόσε ζῶα νὰ μᾶς μετακομίσωσι τροφάς, ἀλλὰ κυρίως πρέπει καὶ ἡ Διοίκησις νὰ φροντίσῃ αὐτόθεν νὰ μᾶς στείλῃ διὰ νὰ μὴν ἔχωμεν πόλεμον καὶ τὴν ἔλλειψιν αὐτήν, ἥτις ἐπαπειλεῖ καθημέραν τὴν λειποταξίαν τῶν στρατιωτῶν. Οἱ κύριοι Ἁγιοπετρῖται, Πραστιῶται καὶ Κρανιδιῶται οὔτε ἐκινήθησαν οὔτε ἔχουν ἴσως σκοπὸν νὰ κινηθοῦν ἐνόσω δὲν βλέπουν νὰ τοὺς ἐκκινήσῃ ἐκτελεστικὴ δύναμις, καὶ ἐμὲ νὰ μὴν εἶμαι πλησίον των. Ἡ Διοίκησις εἰς ἀπόκρισιν τῶν περὶ τούτων ἀναφορῶν μου δὲν μὲ εἰδοποίησε τίποτε καὶ ἂν καὶ τώρα δὲν εἰσακουσθῶ νὰ τοῖς σταλθῇ μία ἱκανὴ ἐκτελεστικὴ δύναμις, εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ ὑπάγω ὁ ἴδιος νὰ κάμω πρὸς αὐτοὺς τὸ χρέος μου.

1826 Μαΐου 27
ἐκ Σοῦλι Δερβενίου

Αριθμός Τεκμηρίου
0716

Τίτλος
Σχέδιο αναφοράς του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη προς τη Διοικητική Επιτροπή σχετικά με τη μετάβασή του στη Μάνη

Ημερομηνία Σύνταξης
27 Μαΐου 1826

Τόπος Σύνταξης
Σούλι Δερβενίου (Λεονταρίου)

Συντάκτης
Κολοκοτρώνης Θεόδωρος

Αποδέκτης
Διοικητική Επιτροπή

Είδος Εγγράφου
Πρωτότυπο

Διαστάσεις
200mm × 250mm

Αρ. Φύλλων
2

Γλώσσα
Ελληνικά

Προέλευση
ΑΡΧΕΙΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Διεύθυνση
kolokotronis-archive.org/items/code/0716

Μεταγραφή-Σχολιασμός: Βασίλης Παναγιωτόπουλος, Δημήτρης Δημητρόπουλος, Βαγγέλης Σαράφης, Σάκης Δημητριάδης
Έλεγχος μεταγραφής: Αγαμέμνων Τσελίκας

Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση 4.0 Διεθνές (CC BY-NC 4.0).

